

ESETTANULMÁNY

„A fizikai aktivitás és a sport magyarországi dimenzióinak feltárása”

TÁMOP-6.1.2/11/2-2012-0002 kódszámú projekt

„A lakosság egészségfejlesztését szolgáló fizikai aktivitás szakmai támogatása és a szabadidő-sportolói közösségek bővítése”
célú pályázati konstrukció keretében végzett
módszertani kutatás eredményeiről

Sportmenedzsment szervezési és jó gyakorlatok feltérképezése 6. téma keretében

Szerző

Béki Piroska

Cím

ÖRO Sportintegráció

Konzorciumvezető

Magyar Sportmenedzsment Társaság (MST)

Konzorciumi partner

Magyar Sporttudományi Társaság (MSTT)

2014. május

település	község <5000 fő	kisváros 5000-20e fő	középváros 20e-100e fő	nagyváros 100e-1000e fő	főváros/ országos
célcsoport	lakosság	fiatalok-idősek	hátrányos h.	fogy. élők	nők
lebonyolító	önkormányzat	civil szervezet	oktatási int.	sportegyesület	vállalat
tevékenység	szabadidősport	egészségmegőrző	sportjátékok	képzés	egyéb
időtartam	1 nap	2-3 nap	heti	havi	folyamatos
rendszeresség	évente	félévente	szezonális	havi	eseti

ADATLAP:

Projekt hivatalos neve: **ORÖ Szolnoki boksz osztálya** (boksszal az integrációért)

Projektgazda: Országos Roma Önkormányzat

Projekt témája: Sporttal az integrációért

Projekt időtartama, rendszeressége: 2013.01.01-től folyamatosan

Projekt célcsoportja: Roma származású és hátrányos helyzetű fiatalok 9-18 éves korig

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

Szolnoki Ökölvívó Akadémia

Szolnok megyei jogú város a sportban jelentős szerepet töltött be már az 1900-as évek elejétől, széles körű sportélet jellemezte. A „vidéki” város lakosai közül több ismert sportember került ki, számos sportágból. Főként a sportágak versenyzőinek utánpótlásában, nevelő szerepében volt jelentős, de kivívta magának a sportemberek foglalkoztatását biztosító pozíciót is. Manapság Szolnok több ismert sportcsapattal rendelkezik, egyre több sportlétesítmény biztosítja a sportolás lehetőségét a fiatalok számára és az élsportolók is megtalálják mindazokat a feltételeket, amelyek szükségesek a versenyszerű tevékenységükhöz. Szolnok kiemelten kezeli a sport ügyét, ami a támogatásokban is megmutatkozik.

A Szolnokon létrehozott sportintegrációs program azért jött létre, hogy a sportot alkalmazza a társadalmi befogadás elősegítésére. Az Országos Roma Önkormányzat égisze alatt megszületett projekt a sportban, azon belül elsőként az ökölvívásban látja azt az erőt, amely segítséget nyújt az etnikai kisebbségnek a felzárkózáshoz, beilleszkedéshez a társadalomba.

Szolnok a kezdeményezést befogadta, támogatja, hiszen lakosai jelentős részét érinti. A Kelet-Magyarországi régióban jellemzően több etnikai kisebbség él¹, amelynek a társadalmi befogadása gondosságot igényel.

A Szolnokon létrejött Ökölvívó Akadémia Magyarországon elsőként alkalmazta ilyen módon az ökölvívást a társadalmi befogadás eszközeként. Az ökölvívás egyrészt Szolnokon jelentős múltra tekint vissza, sikerei felmutathatóak, másrészt a roma etnikum körében elterjedt és kedvelt sportág.

Az Országos Roma Önkormányzat fenntartásában lévő szolnoki Hegedűs T. András Iskola megfelelő infrastrukturális háttérrel biztosít a programhoz. Rendelkezik olyan szakmai háttérrel, amely biztosítja a program működtetését, kollégiumi ellátást biztosít, amely az akadémiai rendszer egyik jelentős része, az oktatásban mentorálást nyújt, birtokában van a tantermeknek, ahol bonyolódhat a tanítás, a tornateremben pedig a sporteseményeknek, testnevelés óráknak, ökölvívó edzéseknek tud helyszínt biztosítani. E mellett intézményesen kezeli a sportintegrációs program elemeit.

Az iskola oktatói szakmailag felkészültek az etnikai kisebbség kulturális különbségeit kezelni, ezáltal a program az igényekhez mérten végrehajtható.

A program sikerességét jelzi a résztvevők növekedő létszáma, a program miatt a Hegedűs T. András Iskolába átjelentkezni szándékozók aránya hónapról hónapra emelkedik. Szolnokon hasonló kisebbséget támogató és a sportot kiemelten kezelő komplex program még nem valósult meg ezelőtt, ezért is kiemelt jelentőségű a térségben. Az EMMI Sportért és Ifjúságért Felelős Államtitkársága és az Európa Tanács közös nemzetközi Konferenciáján bemutatásra is került a kezdeményezés, mint jó gyakorlat.

A sportintegrációs program sikerességének elemei az oktatás és a sport együttes kezelése, fejlesztése. Azok a fiatalok, akik a program résztvevői, olyan szocializációs mintát kapnak, amelyek megalapozzák a társadalmi viszonyulásukat, egészségtudatosságra neveli őket, esélyt teremt számukra a későbbiekben és olyan ismeretekhez juthatnak, amelyhez a programon kívül kevés lehetőségük adódna. A programban kötelezettséget vállaló fiatalok egy olyan életútmodellt ismerhetnek meg, amely kihat a további életükre a társadalmi, gazdasági és

¹ Budapesten 12 266 fő roma származású etnikai kisebbség él, ami 7,19%, Nyugat-Magyarországon 29 511 fő, ami 17,30%, Kelet-Magyarországon 128 813 fő, ami 75,51%. A tanulmány a Szociális és Munkaügyi Minisztérium megrendelésére készült kutatásra támaszkodik. A kutatásban közreműködött Gyenei Márta és Kemény István. Demográfia, 2007. 50. évf.1.szám 7–54., www.demografia.hu/letoltes/kiadvanyok/Demografia/2007_1/Hablicsek4.pdf, 17.old., letöltés ideje: 2013.11.28.

szociális területeken. A Szolnoki Ökölvívó Akadémia sportintegrációs programja az esélyegyenlőség megteremtéséhez is nagymértékben járul hozzá.

A szolnoki program hatásáról még kevésbé lehet mondani, hiszen az eredmények értékeléséhez évek szükségesek. Ami látható, hogy elindult egy pozitív folyamat és az eddig eltelt idő alatt a résztvevők köre bővült, az elvárt teljesítményt elérték, úgy a sportteljesítményben, mint a tanulmányi előmenetelben.

TARTALOMJEGYZÉK

A PROJEKTGAZDA BEMUTATÁSA	6
SZERVEZET / TELEPÜLÉS STRATÉGIÁJA, PROJEKTTERVEZÉS	8
PROJEKT CÉLJA, CÉLCSOPORTJA.....	11
Program célcsoportjai	11
A program megvalósulásának helyszíne	11
PROJEKT LEBONYOLÍTÁSA, TARTALMA	12
Az ökölvívó edzők szerepe.....	14
PROJEKT PÉNZÜGYI HÁTTERE, FINANSZÍROZÁSA.....	15
A PROJEKT KOMMUNIKÁCIÓS SAJÁTOSSÁGAI	18
EREDMÉNYEK	20
A PROJEKT HATÁSAI, DISSZEMINÁCIÓ.....	24
FÜGGELÉK.....	27

A PROJEKTGAZDA BEMUTATÁSA

Szolnok az Alföld közepén fekszik, mindössze 100 kilométerre a fővárostól a Tisza és a Zagyva folyók torkolatánál. A város lakossága 73.193 fő (2013. január 01. adat), melyből 98%-a magyar, 1%-a cigány és további 1% egyéb (főleg német) nemzetiségűnek vallotta magát a 2010 népszámlálás adatai alapján. A 90-es évektől a városi lakosok száma folyamatosan csökken, ekkor még 79.000 lakos élt Szolnokon.

A gazdasági élet számottevő változásai azt eredményezték, hogy az egykori ipari-mezőgazdasági túlsúly, mára teljesen háttérbe szorult és felváltotta az új kis és nagyvállalatok megjelenése. Az egyéb munkalehetőségek viszont megmaradtak a különböző területeken, mint például a fafeldolgozás, vegyipar vagy gyógyszergyártás.

Szolnok szerencsére több uniós forrással rendelkezik, mely azt mutatja, hogy jó szakemberekkel harmóniában képes kialakítani a város koncepcióját. A városba érkező uniós források számos intézmény, városrész megújulását tették már eddig is lehetővé, és a beruházások tovább folytatódnak. Milliárdos nagyságrend jut a Széchenyi városrész rehabilitációjára, megújul a Meggyes telep, és hamarosan kétszeresére nő a közbiztonság javításában jelentős szerepet játszó térfigyelő kamerák száma is.

Szolnok városának törekvéseit az elmúlt években több díjjal is elismerték: Befektetőbarát Önkormányzat, Tehetségbarát Önkormányzat, Idősbarát Önkormányzat, Ifjúságbarát Önkormányzat, Családbarát Önkormányzat, és a település elnyerte a Legélhetőbb Város címet is. Az ingyenes HPV oltás, az egészségügyi szűrőprogram, a mindennapos testnevelés célja, hogy az itt élők egészségi állapota minél jobb legyen.

Folynak az építkezések, megújul a belváros, készül az M4-es autópálya, így jobb lehet a város megközelíthetősége és látogatottsága is. Emellett a város alacsony számú munkanélküliséggel is büszkélkedhet.

A projekt másik résztvevője az **Országos Roma Önkormányzat (ORÖ)** Farkas Flórián vezetésével nemcsak az ökölvívást próbálja felkarolni, hanem más sportágaknak is szeretnének jó példával előjárni integrációs szempontból. Céljuk továbbá, hogy a mai politikai helyzetnek és az elvárásoknak megfelelően hiteles és szilárd alapokon álló képviselőt ellátó kisebbségi önkormányzatot építsenek, működtessenek, emiatt fontos számukra a törvényesség, a szakmaiság és erkölcsiség.

Közös érdekük a roma értékek megőrzése, bemutatása, többek között a vidék fejlesztése, az újabb és újabb munkahelyek teremtése. Úgy vélik, hogy a fejlődés vonzereje túlmutat a helyi közösségeken, a településeken, sok esetben a megyéken is, hiszen az ország egész területén összefogva erősíthetik egymást. Kiemelten kezelik a romákról szóló információk naprakészségét, és a tájékoztatást a romákat érintő kérdésekről.

SZERVEZET / TELEPÜLÉS STRATÉGIÁJA, PROJEKTTERVEZÉS

Szolnok Város Önkormányzata, mindig kiemelten kezelte a sportot, a jelenlegi polgármester, Szalay Ferenc vezetésével. A város sportéletének meghatározó szereplője az 1910-es esztendőben megalakult klub, a Szolnoki MÁV Sportegyesület. A sportolók ebben az egyesületben választhattak az olimpiai sportágak közül, ahol szinte mindenki megtalálhatta a számítását. A városlakók tízezrei csatlakoztak a sportolók táborába az egyesület segítségével, ezzel öregbítve Szolnok hírnevét az országban és azon kívül a sport terén.

Szolnokon ma is jelentős sportélet figyelhető meg, mely közel 70 működő sportegyesületet, sportszervezetet jelent, mind a klasszikus, mind az újszerű sportágakat magába foglalva, melyek a diáksporttól a verseny- és élsportig terjednek. Mindemellett az egyedi tömegsporttól az aktív szabadidősportig igen széles palettán kínálják a lehetőségeket a sportolásra, a szabadidő aktív eltöltésére.

A város sportéletének egyik fő területi központja a Tiszaliget. A helyi sportlétesítmények számos sportrendezvénynek adnak otthont évről évre szezontól függetlenül, a rendezvények, programok, sportágak köre igen szerteágazó, és egyre bővülő. Szolnok a keleti ország rész kosárlabda-fellegvára, a háromszoros magyar bajnok és négyszeres kupagyőztes Olaj Kosárlabda Klub férfi csapata a helyi szurkolók büszkesége.

A vizes sportokhoz rendkívül kedvező feltételekkel rendelkezik a város, hiszen a Tisza és a Zagyva vizén edzenek a kajak-kenu és evezős sportágak képviselői. Nem utolsó sorban a Holt-Tiszai Vízi sporttelep a fő központja e sportágaknak, a nemzeti kajak-kenu válogatott is sokszor itt tartja felkészítő edzőtáborait.

A szolnoki vízilabda is komoly hagyományokkal rendelkezik, több olimpiai bajnokot is nevelt a városnak. Az Arénát, mely Magyarország legújabb sportlétesítményének számít, 800 millió forintot meghaladó beruházás keretében fejlesztették 2013-ban. Kétezer négyzetméter alapterületen a medencetér mellett edzőtermek, öltözők és irodák is kaptak helyet. Bővíthető lelátórendszerrel akár 1100 nézőt is befogadhatnak, a parkolók 66 személygépkocsinak és 3 autóbussznak adnak helyet, és az épület mellett új termálmedencét építettek. A létesítmény bejárata előtt megtalálható a három szolnoki pólós (Kanizsa Tivadar, Boros Ottó és Hasznos István) olimpiai bajnok mellszobra (1. kép).

1. kép: Szolnoki vízilabda aréna bejárata (forrás: www.info.szolnok.hu)

2010-ben jubileumot ünnepelt a bajnoki címeket halmozó Szolnoki Evezős Egylet, és a Szolnoki MÁV Sportegyesület. Az atlétikának, a sportok királynőjének is sikeres képviselői vannak a városban, minden évben számos magyar bajnoki címmel gazdagodik Szolnok sportja általuk. A Szolnoki Sportiskola, mely eredményessége alapján 2011 évben elnyerte Magyarország Legeredményesebb Sportiskolája címet, nyolc sportág tíz szakosztályában mintegy kilencszáz gyermeket mozgat meg.

Az ökölvívó szakosztály 1922-ben alakult meg, mely akkoriban sajnos nem büszkélkedhetett számottevő eredményekkel. Később, mikor Balogh András, befejezte ökölvívó pályafutását a 80-as években a MÁV vezetőedzője lett és fellendítette az ökölvívás népszerűségét a városban. Korábban versenyzett ökölvívásban és bírózásban egyaránt, kimagasló edzői munkáját jól mutatja az a 300 sportoló, akik eredményesen szerepeltek a különböző Európa-, és világbajnokságokon. Több évtizedes munkája elismeréseként megkapta a Magyar Ökölvívásért Díjat.

2. kép: Bognár László (jobbra) a magyar ifjúsági bajnokságon
(forrás: www.info.szolnok.hu)

A Szolnoki MÁV ökölvívó szakosztálya új fellegvára lehet a sportágnak. Bognár László, Szellő Imre, és fiatal kora ellenére már Völgyi Jenő is olyan példaképe a helyi ökölvívóknak, melynek eredményei érmekben, bajnoki címekben, válogatottságokban mérhetőek. Remélhetően az ökölvívás felfelé ívelő népszerűsége nem torpan meg Szolnokon, s újabb tehetséges fiatalok kerülnek ki a város műhelyéből (Gelei József, 2013).

3. kép: Völgyi Jenő (balra) és Szellő Imre edzés közben
(forrás: www.info.szolnok.hu)

Polonyi Péter ORÖ HTA² szakiskola megbízott igazgatója Szolnokon. Az intézmény már tizenöt éve működik (eddig ökölvívás nélkül), és azért jött létre, hogy a hátrányos helyzetű fiataloknak is adjanak esélyt a tanulásra. Ez az iskola ad otthont a projektnek, mely újabb lehetőséget nyújt a szakiskola és a fiatalok számára is. A sport és a tanulás összekapcsolásával segítik a diákokat a későbbi beilleszkedésben. A sokszor nem megfelelő családi háttérrel az itt tanulók az iskola hatására később a társadalom hasznos tagjaivá válhatnak, mindamelllett, hogy az ökölvívással foglalkoznak fiúk, lányok egyaránt. Az ökölvívás ilyen formájú sikeres népszerűsítése Szolnokon lehetőséget biztosít a többi településnek arra, hogy belelássanak egy működő rendszerbe és ne kelljen hazardírozniuk a befektetések terén.

² Dr. Hegedűs T. András Szakiskola, Középiskola, Általános Iskola és kollégium

PROJEKT CÉLJA, CÉLCSOPORTJA

A program fő célja a hátrányos helyzetű fiatalok, a nehéz anyagi háttérrel rendelkező gyerekek felzárkóztatása, a társadalomba való beilleszkedésük megkönnyítése. A sporton keresztül olyan nevelési mintát szeretnénk az iskola tanárai biztosítani, mely hozzájárul ahhoz, hogy a diákok az iskolából kikerülve pozitív önértékelésű, határozott életcélú, kreatív, becsületes állampolgáraivá váljanak országunknak, és így sikeres életpályát valósítsanak meg.

A programban együttműködők fontos feladatuknak tekintik a jó tanulmányi előmenetel és az eredményes sportpályafutás együttes megvalósítását a diákok életében.

Minden gyermek számára biztosítani kell a képességeinek, érdeklődésének, illetve távolabbi céljainak megfelelő programokat, tevékenységi formákat. Nagyfokú figyelmet kell biztosítani, hogy a sportolókat ne érje hátrányos megkülönböztetés (különbségtétel, kizárás, korlátozás, vagy kedvezés, zaklatás). Cél, hogy olyan színvonalon és mértékben biztosítsák a képzési központokban a tárgyi és személyi feltételeket, hogy gyermek és szülő egyaránt érezze: minden esélye megvan a gyermeknek az értelmi és érzelmi fejlődésre. Jelentős szempont a szülőkkel olyan szemléletben együttműködni, hogy az intézmény és szülő egyaránt érezze közösnek a céljaikat és érdekeiket. Cél a gyermekközösségeknek és a sportoló személyiségének fejlesztése. Ehhez olyan egyesületi pedagógia munkára van szükség, amelyben a sportolók tudásának, képességeinek, egész személyiségének fejlődése, fejlesztése áll a középpontban, figyelembe véve, hogy az oktatás, a nevelés színtere nemcsak az egyesületi, hanem a társadalmi élet és tevékenység számos fóruma is.

Program célcsoportjai

A tehetséges, az ökölvívó sport iránt érdeklődést mutató, a sport mellett elkötelezettséget tanúsító, a tanulás fontosságát elfogadó, hátrányos helyzetű fiatalok, a nehéz anyagi háttérrel rendelkező, szegénységben élő gyerekek. Az iskola által nyújtott lehetőségeket a 9-18 éves korú fiatal fiúk és lányok egyaránt igénybe vehetik, akik akár kollégium jelleggel más községekből is érkehetnek és tanulhatnak az iskola falai között.

A program megvalósulásának helyszíne

Dr. Hegedűs T. András Szakiskola, Középiskola, Általános Iskola és kollégium épülete, ahol az oktatás folyik valamint a szolnoki Sportegyesület, ahol az ökölvívó edzéseket tartják.

PROJEKT LEBONYOLÍTÁSA, TARTALMA

Magyarországon egyedülálló sportintegrációs program indult el Szolnokon a dr. Hegedűs T. András iskolában az Országos Roma Önkormányzat égisze alatt. Roma származású és hátrányos helyzetű fiatalok számára biztosított az iskolán keresztül az egyéni oktatási fejlesztés, kollégiumi ellátás és mellette sportolóként is támogatást kapnak, amely a sportági edzésekből áll valamint pénzügyi és szakmai segítséget kapnak a sportolásukhoz, felszerelés, versenyeztetés alapján. A versenyeztetést abban is segítik a tanárok, hogy a sport miatti hiányzások esetén a tanulók ne maradjanak le a tananyaggal, így internet segítségével küldik a fiatal ökölvívók után naponta a tananyagot. Elsőként van jelen ilyen rendszerű program Szolnokon, amely a sportintegráció jelentős részeként indult útjára, további lépése az akadémiai rendszer kialakítása, melynek a jelenleg létrejött projekt az alapja.

A sportintegráció a roma és hátrányos helyzetű fiatalok számára esélyt jelent a társadalomba való beilleszkedéshez, a sikeres jövőkép kialakításához a sporton keresztül. Széles látókör kialakításához ad lehetőséget az utazások, a szocializáció által, amely a más kultúrából érkezőkkel való együttléte és annak kezelését, az elfogadás módjainak megismerését nyújtja. A program kiemelt területe az egyéni oktatási fejlesztés, amely mentortanárok szakmai felügyeletével valósult meg, biztosítva ezzel, hogy a programban résztvevő fiatalok mentális fejlesztését, hogy az oktatási felkészülés a sportolás mellett is megfelelő ütemben haladjon, aminek a célja az tanulmányok eredményes teljesítése.

Az akadémiai rendszer a nemzet sporttársadalmának kibővítését, a sportintegrációt és a sikeres életút képnek a megismerését, az egyéni fejlesztést szolgálja, amely már néhány sportágban jelen van Magyarországon (pl. labdarúgás, jégkorong), viszont az ökölvívásban először valósult meg az Országos Roma Önkormányzat e programja által.

A projektben olyan szakemberek vesznek részt, akik ebben a sportban már eredményeket mutattak már fel, mint Faragó Beatrix (ökölvívó Magyar Bajnok, profi világbajnok). A projekt menedzsere, Dudás Tibor, az Országos Roma Önkormányzat sportszakmai munkatársa szintén érdekelt a sportágban (Magyar Bajnok, felnőtt világbajnoki 5. helyezett, profi ökölvívó). A munkát segíti még Bognár László, (ötszörös Magyar Bajnok, olimpiikon Barcelona, háromszoros profi világbajnok) ökölvívó edző és az integrált oktatás szakemberei. A Szolnoki boksiz iskola fiataljai között a hazai ökölvívó élet jeles képviselői vesznek részt, mint Nagy Krisztián (hétszörös korosztályos Magyar Bajnok, felnőtt ezüstérmes 2012-ben),

Bene Gergő (Magyar Bajnokság bronzérmese 2012-ben) és Kalderás Erika (Ifjúsági Európa Bajnokság ezüstérmese 2012-ben).

A jelenleg egyedüli program a társadalomba való beilleszkedés, az oktatásban való sikeres megfelelés és a továbbtanulás lehetőségét adja az ökölvívó sporton keresztül és az egyéni oktatási mentorálás alapján azon tehetséges fiataloknak, akik számára egyéb lehetőség nem áll rendelkezésére a sikeres életúthoz.

A Szolnoki Ökölvívó Akadémia előkészítő csoportjának modellje az a sportintegrációs minta, amely az ökölvívást helyezte előtérbe, mint a sportintegráció egyik eszközét, ezzel Magyarországon egyedülálló módon, elsőként alkalmazza az ökölvívást a sportintegrációban.

A koncepció értelmében az Országos Roma Önkormányzat (ORÖ) szolnoki iskolája, a Dr. Hegedűs T. András Szakiskola, Középiskola, Általános Iskola és Kollégium vállalja fel a tehetséges, az ökölvívást versenyszerűen gyakorolni szándékozó, hátrányos helyzetű fiatalok felkészítését az eredményes tanulásra, versenyzésre. Vállalják az ezzel járó kötelezettségeket, a tanulás, a szakmára –érettségire felkészülés mellett az iskolai edzőteremben napi rendszeres erőnléti edzésen vesznek részt, majd az iskolai elfoglaltságuk után a szolnoki SE edzőtermében edzenek.

A helyi Sportegyesület biztosítja a szakmai felkészítés helyszínét, az edzéseket, az Iskola a fiatalok oktatását, a szakmunkásvizsgára, érettségire történő felkészülést, az Intézmény kollégiuma biztos háttérrel a lakhatásra, a Szolnok Megyei Jogú Város a szükséges infrastruktúrában nyújt támogatást. Az ORÖ által fenntartott Iskola beillesztve pedagógiai programjába az ökölvívók egyéni felkészítésének, egyéni haladási tervének megvalósítását, biztosítja ezzel a lehetőséget a versenyeken, edzőtáborokon résztvevő tanulóknak a folyamatos és zökkenőmentes tanulásra. Az ORÖ, mint fenntartó működteti az iskolát, segít a pályázati források és egyéb támogatások megszerzésében

A Szolnoki Boksztálya olyan lehetőséget nyitott meg a sport és az oktatás területén, mely az integráció magas lépcsőjét jelenti. Modellt alkot a sportágban és egy mintaképet vázol fel más sportágak és iskolák számára. A roma és a hátrányos helyzetű gyermekeknek nyújt esélyt a társadalmi felzárkózáshoz.

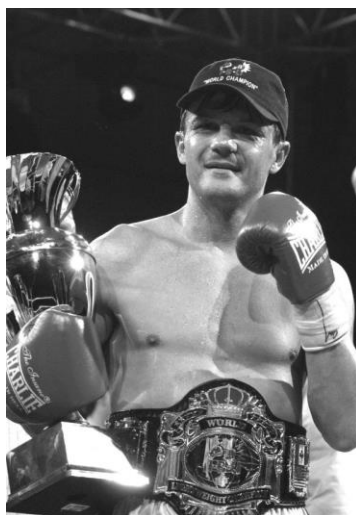
A sportintegrációs projekt biztosítja a résztvevők számára az oktatási mentorálást, kollégiumi ellátást, edzési lehetőséget, sportszakmai felügyeletet, oktatást, felszereléseket, infrastrukturális háttérrel a sportolás biztosításához, a versenyeken való részvétel anyagi alapjait.

Az *iskola* biztosítja a fiatalok számára a tanulói jogviszony létesítését, a kollégiumi elhelyezést és a személyre szóló tanulási program megvalósítását. A tehetséges fiatalok kiválasztásával pedig egyfajta életpálya lehetőséget nyújt a kitörni vágyók számára. A halmozottan hátrányos helyzetű roma és nem roma fiatalok nevelése-oktatása terén évtizedes tapasztalatokkal rendelkező intézmény alkalmas a program megvalósítására.

A *Sportegyesület* eredményes tevékenysége, sikerei, szakembereinek tapasztalata, edzőtermének jelenlegi felszereltsége biztosítja az ökölvívók megfelelő színvonalú felkészítését.

Az ökölvívó edzők szerepe

Az ökölvívó edzők feladatköre széleskörű a programban, hiszen számukra nem áll meg a tennivaló az edzés levezetésénél, hanem komoly előkészítő munka mellett, az edzéstartáson át, a szakmai értékelésen keresztül még komoly pedagógiai feladatokat is el kell végezniük a programban résztvevők és szüleik körében. Heti legalább négy edzés vezetését bonyolítják le. A szakmai anyagok elkészítése és az értékelés fontos része a programnak. Bognár László mindamelllett, hogy ökölvívó edző, testnevelő tanári diplomát is szerzett, ezért a testnevelés órák is az ő hatáskörébe tartoznak (4. kép). Így össze lehet kötni a délutáni edzések programját, kiegészítve a testnevelés órák anyagával.

4. kép: Bognár László, az IBU könnyűsúlyú világbajnoka
(forrás: www.info.szolnok.hu)

PROJEKT PÉNZÜGYI HÁTTERE, FINANSZÍROZÁSA

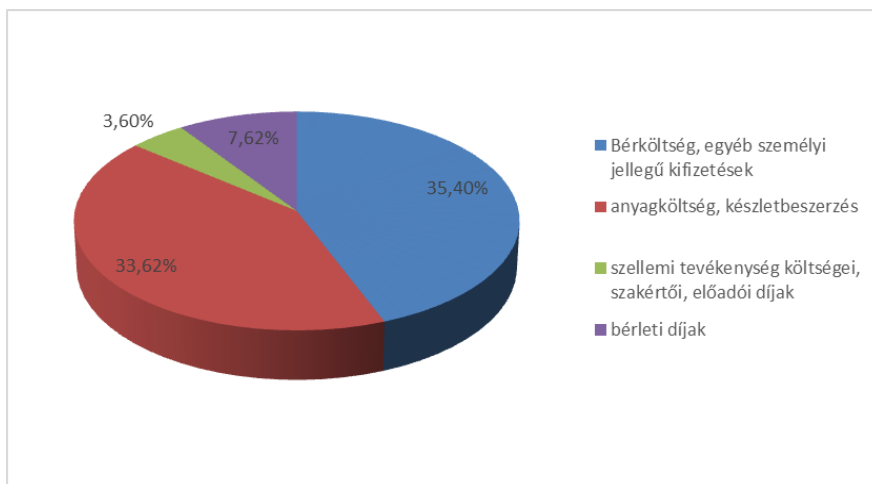
Az Országos Roma Önkormányzat sportintegrációs projektjének, a Szolnoki Ökölvívó Akadémiának pénzügyi hátterét az Emberi Erőforrás Minisztériuma Társadalmi Felzárkózásért Felelős Államtitkárságának pályázatán elnyert támogatás biztosította. A pályázat alapján hat hónapra tízmillió forintot használhatott fel az ORÖ a program a működtetésre. A program jelentős költségvetési pontja volt a sportági felszerelések beszerzése, sportruházat, mivel a célcsoport főként olyan hátrányos helyzetű fiatalokra összpontosított, akiknek a sportruházat beszerzése is problémát jelentett. A program költségvetésében szintén pregnáns részt tesz ki a bérkötség. A programban négy edző, két mentortanár vett részt szakmai vezetés alatt. A sportintegrációs projekt 14 fiatallal indult, akiknek a sport általi integráció elősegítését nyújtották. Ez a létszám folyamatosan bővül, ami a későbbiekben a szakemberek létszámának növelését is jelenti. A mentortanárok számának növelését is célul tűzték ki, amely a tanulmányokban való erősítést eredményezi az előrejelzések alapján. A jelenleg elemzett sportintegrációs program költségvetése arányaiban az alábbi pontok szerint valósult meg (1. táblázat).

Bérkötség, egyéb személyi jellegű kifizetések	3 540 000	35,40%
Anyagkötség, készletbeszerzés	3 362 200	33,62%
Szellemi tevékenység költségei, szakértői, előadói díjak	360 000	3,60%
Bérleti díjak	762 000	7,62%

1. táblázat: a projekt költségei. (saját szerkesztés)

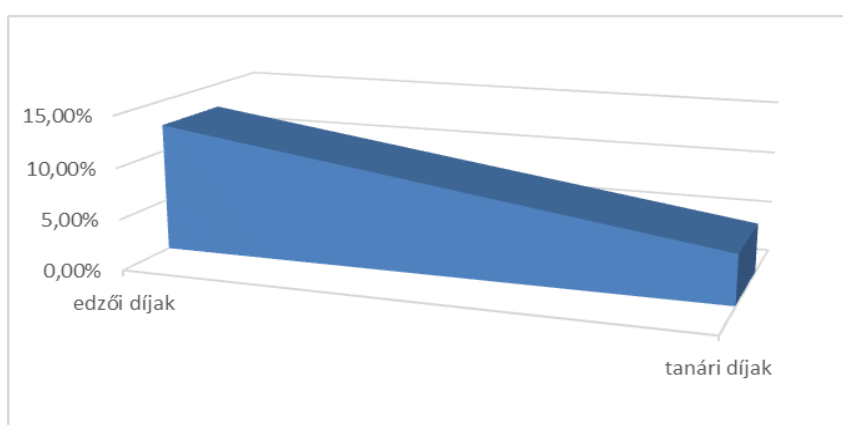
A költségvetés legnagyobb százalékát a bérkötségek teszik ki. Kiemelten fontos a program számára a megfelelő szakemberek béreinek finanszírozása, hiszen ilyen költségek nélkül az iskola nem működhet sikeresen. A másik meghatározó egység az anyagkötség,

készletbeszerzés, a sportági felszereléseket a komoly edzőmunka érdekében nem nélkülözhetők. A szellemi tevékenység költségein jelen projektnél a sportorvosi költségeket értjük. A bérleti díj az ökölvívó terem bérlésének költségét fedezte fél éves időtartamra.

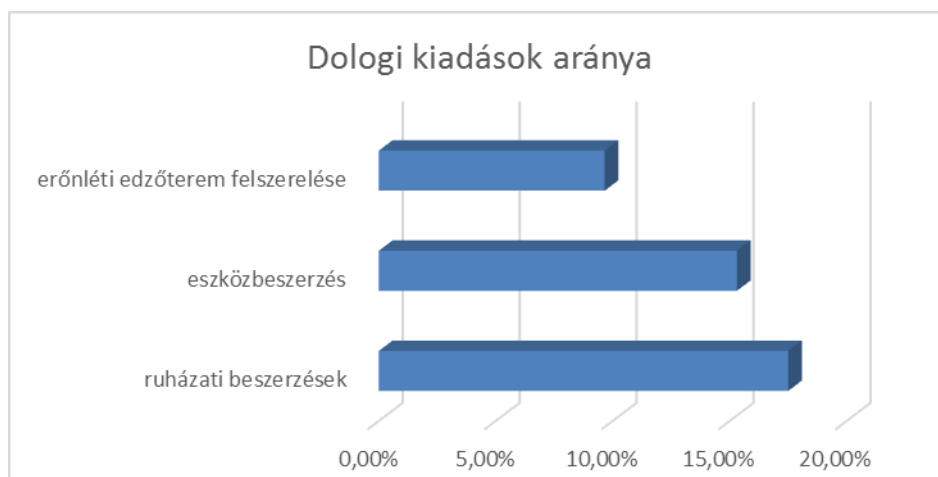
1. ábra. a kiadások százalékos megoszlása (saját szerkesztés)

A költségvetés alapján a program két komponensének meghatározó elemei mutatkoznak meg. A sportintegrációs projekt két elemből épül fel, az egyik a sport rész, a másik a tanulmányi előmenetel rész. A költségvetésben is látható, hogy a sportági képzés nagyobb hangsúlyt kap a program során, mint a szellemi, hiszen a finanszírozás alapján az edzői létszám kétszerese a mentortanári létszámnak és a bérezésben közel háromszorosát teszi ki a sportági szakemberek (12,6% és 4,8%) költsége (2. ábra).

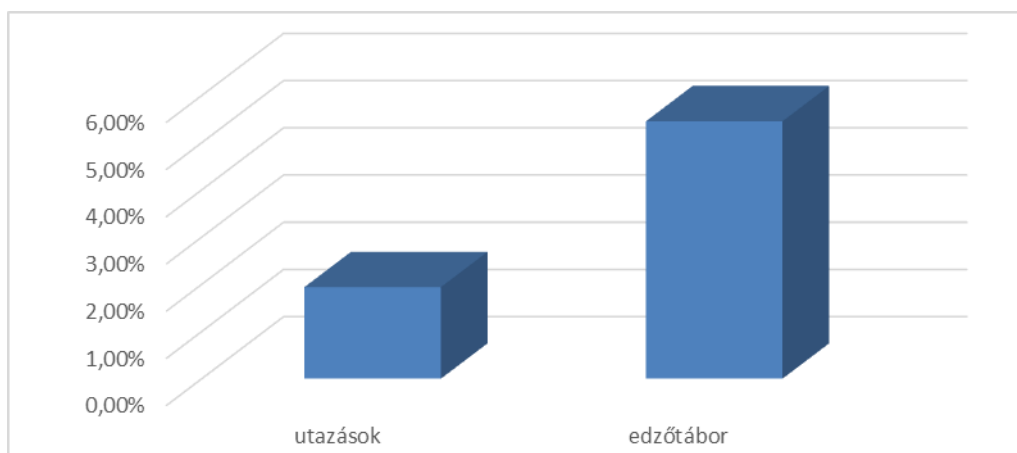
2. ábra. Az edzői és a tanári díjak mértéke (saját szerkesztés)

A dologi kiadások eloszlásánál látható, hogy a szükséges sportruházati felszerelések beszerzése jelentette a több költséget (17,51%), mint a sporteszköz beszerzés (15,31%). Az első évben jelentős költség volt a terem berendezése is (9,66%). A programban résztvevő hátrányos helyzetű fiatalok számára teljesen körülményesen biztosítani kellett a sportoláshoz minden felszerelést, ez magába foglalta a sportruházatot is.

3. ábra. A dologi kiadások aránya (saját szerkesztés)

A finanszírozási rész meghatározó eleme a versenyeztetés költsége. Összegeben kifejezve jelentős számot tesz ki a versenyre való utazás, szállás és az étkezés költsége (1,94%), valamint a versenyre való felkészítéshez szükséges edzőtábor finansziális háttéré (5,45%), melybe a szállás, étkezés és utazás is beletartozik.

4. ábra. A versenyeztetés költségei (saját szerkesztés)

A PROJEKT KOMMUNIKÁCIÓS SAJÁTOSSÁGAI

A Szolnoki Ökölvívó Akadémia projektje 2013. január 1-én indította el működését. Az Országos Roma Önkormányzat sajtótájékoztatóval ismertette meg a nagyközönséggel a program részleteit, a program elemeit. A sajtótájékoztatón jelen volt az EMMI Társadalmi Felzárkózásért Felelős Államtitkárságának képviselője, az EMMI Sportért és Ifjúságért Felelős Államtitkára, dr. Simicskó István, Szolnok város polgármestere, Szalay Ferenc, az ORÖ elnöke, Farkas Flórián, a projekt menedzsere, Faragó Beatrix, Kótai Mihály (profí ökölvívó világbajnokok), valamint a Magyar Ökölvívó Szakszövetség elnöke Dr. Csötönyi Sándor. A jelenlévők felkeltették a sajtó érdeklődését, ezáltal jelentős média megjelenésben részesült a sportintegrációs program.

A program működése alatt a népszerűsítés céljából különböző megjelenéseket szerveztek a programban résztvevő szakmai vezetők és a sportolók. Bemutató edzéseket tartottak az iskolai rendezvényeken, Szolnok város egyéb programjain jelentek meg és mutatták be fejlődésüket. Részt vettek a közeli ökölvívó klubokkal szervezett közös edzéseken, amely nyilvánossága biztosított volt a nagyközönség számára. A projekt résztvevői az ORÖ Szolnoki Ökölvívó Akadémia feliratú pólóban edzettek és utaztak, hogy ezzel is ismertté tegyék a programot (5. kép).

5. kép. A ruházat (forrás: Ökölvívó Akadémia)

A sportintegrációs program további ismertetése szakmai körökben is folytatódott.

Az Emberi Erőforrás Minisztériuma Sportért és Ifjúságért Felelős Államtitkársága és az Európa Tanács Sport Részegyezményének támogatásával 2013. október 7-8-án nemzetközi konferenciát szervezett „*Inclusion and Protection of Children in and through Sport*” címmel Budapesten. A konferencián a gyermekek és főként hátrányos helyzetű gyerekek sport általi integrációjával és védelmével kapcsolatos előadásokra került sor. A résztvevők az európai országokból érkező szakértők voltak. A Konferencia megnyitója alkalmával Balog Zoltán az Emberi Erőforrások minisztere kiemelte, hogy Magyarországon elindultak olyan programok, amelyek a gyermekek társadalmi befogadását valósítják meg a sporton keresztül. A tárcavezető kiemelte hazai jó gyakorlat példájaként az ORÖ szolnoki projektjét:

„örömteli kezdeményezés a szolnoki roma boksiskola vagy a roma labdarúgó-válogatott létrejötte, ám ugyanilyen fontos, hogy a következő lépésben ezek a sportolók sikeresen beilleszkedjenek és felzárkózzanak a többi sportolóhoz Magyarországon” (www.kormany.hu).

A konferencia kiemelt témája volt: A sport, mint a gyermekek és fiatalok társadalmi befogadásának eszköze. A konferencia hasznos eleme volt az ORÖ sikeres sportintegrációs projektjének megismertetésére, a nemzetközi elfogadottsághoz való bemutatáshoz.

A projekt másik kiemelt szakmai bemutatójára a Magyar Olimpiai Bizottság és a Debreceni Egyetem Gazdálkodástudományi és Vidékfejlesztési Kar Sportgazdasági- és Menedzsment Tanszéke közös rendezésében szervezett szakmai konferencia alkalmával nyílt lehetőség.

A Szolnoki Ökölvívó Akadémia sportintegrációs programja több szakmai fórumon került bemutatásra, mint például a Semmelweis Egyetem Testnevelési és Sporttudományi Karának mesterkurzusán a sportszociológia tanóra alkalmával, külföldi szakmai konferenciákon.

A program népszerűsítése, megismertetése folyamatos, hiszen országos kiterjesztése folytonos a finanszírozás feltételeinek megteremtésével.

6. kép. Az EU-s szervezetek logói

EREDMÉNYEK

A programban egy fő programmenedzser, egy fő sportszakmai vezető, egy fő tanulmányi mentorálást vezető, három edző, három mentortanár és először tizennégy gyerek vett részt, mely létszám folyamatosan bővül. A fiatalok sportszakmai szintje különböző volt, a programba jelentkezők között voltak kezdő, haladó és versenyző szintű ökölvívók, beleértve fiúkat és lányokat.

7. kép: A programban elsőként részt vevő ökölvívók (forrás: ORÖ)

A küzdősport és azon belül az ökölvívás általános megítélése pozitív a társadalomban. A média támogatása révén, amióta teret kapott az ökölvívás a televíziók programjában egyre nőtt a sportág szimpatizánsainak száma a szabadidős sportemberek körében is. A társadalom nemigen ismerte fel eddig, hogy a küzdősportokban pedagógiai erő rejlik. Ez a sportág az, amely egymás tiszteletére nevel, kifejezi az egyén önmegvalósítási lehetőségét. A kisebbségnek, a hátrányos helyzetben lévő, illetve a sérült családok gyermekeinek perspektívát ad.

Megtanítja a helyes életmód kialakításának lehetőségét, kulturális felzárkózást biztosít, preventív a drogok és egyéb, az egészség és társadalomromboló hatásainak megjelenése elleni küzdelemben. Stabil erkölcsi alapon álló szellemiséget sugároz az azt művelők, valamint az azt nézők körében és a szemtől szembe való kiállást tanítja, valamint kialakítja az önálló személyiséget. Az eredményes versenysport elsősorban a nemzeti öntudat erősítése és a példamutatás szempontjából fontos, továbbá a látványsportok esetében szórakoztató és üzleti funkciója miatt.

Akadémia: Olyan bentlakásos oktatási intézményt, ahol egy helyen megoldott a tanulók-sportolók megfelelő minőségű sportági képzése, iskolai oktatása, étkeztetése és pihenésének biztosítása. Az egy helyen összpontosuló feltételek rendszere biztosítja a sportolók idejének optimális beosztását és fizikai állapotuk optimalizációját.

Mindezt csak az egész napos foglalkoztatás, délelőtti és délutáni elméleti és gyakorlati képzések sorozata, tervszerűen összeállított képzési program, valamint a kapcsolódó kiegészítő összetevők (táplálkozás, pihenés, oktatás) összehangolt rendszere biztosíthatja.

Akadémiai rendszer: 24 órás együttlét közös élményekkel, kapcsolatokkal. Növelhető a csapaterő, a szociális magatartás fejlődik. Magas szintű összeszokottság teljesítménybeli emelkedést nyújt.

Állami támogatásból befolyó pénzek megszerzésének lehetősége is egy potenciális lehetőséget jelent a sportfejlesztésben.

A sportban jelen lévő gyermekek számának növelése és minőségi képzése egyben cél és feladat is. A régiókban sok a nehéz sorsú, ám tehetségesnek tűnő gyermek, akiknek a rendszerbe való becsatlakozás kitörést jelenthet az egyénnek. Nemcsak a mennyiségi növekedés a célja ugyanakkor a projektnek. Amennyiben az alapképzés nem adja meg azt a biztos alapot, amire lehet építeni, az elit szintre fejlesztést érdemben nem lehet elindítani. Az ilyenfajta projektekhez szükséges edzőképzés fejlesztését és az elvégzett munka minőség ellenőrzését központi, szövetségi szinten kell megteremteni.

A projekt sikerességének értékelése az alábbi szempontok alapján történik:

- az elsődleges projektcélok alapján történő értékelés;
- a projekttulajdonosi szervezet megelégedettsége alapján történő értékelés;
- az érintett érdekcsoportok megelégedettsége alapján történő értékelés.

A projekt rövidtávú célja az az előkészítő munka, amely egy további, hosszú távú sportintegrációs projektet készít elő. Ezen a területen a célok megvalósulnak a tervezett határidőre, majd a program egyéb finanszírozási forrásokból fejleszti magát tovább. A program társadalmi célja a roma és hátrányos helyzetű fiatalok sporton keresztüli integrálása a széles körben elfogadott társadalmi normák szerint. Ez a folyamat elkezdődött, a tapasztalat szerint a fiatalok könnyebben veszik az akadályokat a program keretein belül, hiszen nagy odafigyeléssel gondozzák fizikai, mentális fejlődésüket, segítve őket tanulmányaikban és

sporttevékenységükbe, életcélta adva ezzel számukra, valamint a szabadidejük hasznos eltöltésére ösztönözve őket. A hat hónapos projekt nem elegendő a hosszú távú célok elérésére, de a program elérte célját, az előkészületek megtörténtek, a mintaprogram elindult, a fiatalok reakciója pozitív volt. A sportintegrációs folyamatok eredményességéhez minimum két év szükséges. Ez idő alatt látható eredményt lehet felmutatni a társadalmi beilleszkedés területén a programban részt vevő gyermekeknél.

A projekttulajdonosi szempontból a program szintén sikeres, hiszen egyedülállóan valósult meg a sportintegráció területén, Magyarországon az ökölvívásban, amely megfelelő figyelmet kapott Kormány szinten is, ezért bízhatunk a további támogatásban.

Az érintett érdekcsoportok alapján való értékelés vegyes képet mutat. A belső érintettek számára kedvező a megvalósulás megítélése, viszont a küldő érintettek egyes csoportjai számára semlegesnek látszik. A média, a szakszövetség, érintett szervezetek nem mutattak további aktivitást a program iránt, valószínűleg nem fűződik elég érdekük a projekthez.

8. kép: Nagy Krisztián ökölvívó, Dr. Simicskó István (EMMI) Sportért és Ifjúságért Felelős államtitkár, Farkas Flórián (ORÖ elnöke), Bene Gergő ökölvívó
(forrás: Szolnok online)

Összefoglalva a sportintegrációs projekt eredményesnek mondható. Igazolódni látszik a sport kedvező hatása a befogadásra. Az időszak túl rövid azonban ahhoz, hogy társadalmi jelentőséget tulajdonítsunk a programnak, ez az időszak az előkészületek megtételéhez volt elegendő.

Ennek ellenére pozitív tendencia bontakozott ki a résztvevők körében és lelkesedésük abban is érvényesül, hogy egyre többen szeretnének csatlakozni a programhoz a fiatalok köréből.

A társadalmi értékek elismerése, az integráció hatása a sporton keresztül segít a társadalom kirekesztett közegeiből egy esélyt adni azok számára, akik rászorulnak szociális körülményeik miatt.

A sportintegrációs program várható eredményeiben fő szempont a sport általi társadalmi beilleszkedés elősegítése, az esélyegyenlőség biztosítása. Szélesebb körben a fiatalok életkép alkotásához járul hozzá. Megalapozottabb tudás, a terhelési szint tudatosságának fokozatosságával biztosított. Jelentős elemek a gazdagabb személyiség: reális optimizmus, pozitív önértékelés: erkölcsi ítélet fejlesztése. Segítséget nyújt a továbbtanulásra való igény kialakításához, a társadalmilag elfogadott viselkedés elsajátításához, a deviancia csökkentéséhez.

Jelentősebb eredményt 3-6 éven belül lehet várni az akadémiák képzési rendszerének beindulásától. Az akadémiai rendszer felépítésében jelentős tényező a helyszín sportág specifikus kialakítása, a tehetséges és rászoruló gyermekek beiskolázása. A sportszakmai háttér megteremtéséhez megfelelő kvalitású szakemberek alkalmazása.

Az iskolai képzés sportiskolai szintű kialakításával biztosítható a megfelelő támogatású képzési rendszer. A kiegészítő sportágak jelenlétének biztosítása a rekreációs tevékenységhez megfelelő lehetőséget biztosít a szabadidős tevékenységek megteremtéséhez. Talán a legfontosabb szempont a pénzügyi háttér előteremtése.

Alapelvek és fő célok alapján legalapvetőbb elvárások a sportolókkal szemben, hogy legyenek tisztában saját képességeikkel, és ennek megfelelően teljesítsenek. Legyen igényük fejlődni, jobb eredményeket elérni. Az edzéseken mindig kulturált külsővel jelenjenek meg, a megfelelő higiéniai követelményeket tartásuk be. Ennek érdekében megvalósítandó feladat a sportoló személyiségének tiszteletben tartása, a gyerekek bevonása saját egyesületi életük megszervezésébe.

A PROJEKT HATÁSAI, DISSZEMINÁCIÓ

A személyiségfejlesztő oktatás csak akkor lehet eredményes, ha a tanítási-tanulási folyamat teret ad a színes, sokoldalú egyesületi életnek, a tanulásnak, a játéknak, a munkának, ha fejleszti a sportolók önismeretét, együttműködési készségüket, edzi akaratukat, ha hozzájárul életmódjuk, szokásaik fokozatos kialakításához.

Mivel minden gyermek különbözik a többiektől, a nevelő hatások pedig különböző módon érintik az egyes gyermekeket, így az egyénekhez igazodó nevelés lehet a leghatékonyabb. Ehhez a legfontosabb tulajdonságokat kell fejleszteni (pl.: önismeret, együttműködési készség, akarat, segítőkészség, empátia).

A projekt rövidtávú célja az előkészítő munka, amely a további, hosszú-távú sportintegrációs projektet készíti elő. A program társadalmi célja a roma és hátrányos helyzetű fiatalok sporton keresztüli integrálása a társadalmi normák szerint. Ez a folyamat elkezdődött, a tapasztalat szerint a fiatalok könnyebben veszik az akadályokat a program keretein belül, hiszen nagy odafigyeléssel gondozzuk fizikai, mentális fejlődésüket, segítve őket tanulmányaikban és sporttevékenységükbe, életcél adva számukra valamint a szabadidejük hasznos eltöltésére ösztönözve őket.

A hat hónapos projekt nem elegendő a hosszú-távú célok elérésére, de a program elérte célját, az előkészületek megtörténtek, a mintaprogram elindult, a fiatalok reakciója pozitív.

A szolnoki Ökölvívó Akadémia Előkészítő Csoportjában megvalósítandó oktató-nevelő munka célja az ép, egészséges gondolkodású, lakóhelyéért, közösségéért, hazájáért tenni akaró, a sportban és a tanulásban egyaránt eredményeket elérni szándékozó fiatalok esélyteremtése, felzárkóztatása, tehetséggondozása, a hiteles integrált nevelés megvalósítása.

A szolnoki Ökölvívó Akadémia Előkészítő Csoportja céljai teljes mértékben megegyeznek a Magyar Ökölvívó Szakszövetség céljaival, hogy a hatékony utánpótlás nevelés, tehetség kiválasztás és gondozás révén a fiatal versenyző számát jelentősen megnövelve gondoskodjon a képzési központok létrehozásáról. A MÖSZ szervezeti feladata, hogy az utánpótlás területén segítse és támogassa a nevelő klubok és képzési központok, akadémiák működését, segítse az eljövendő sikeres válogatott szintű versenyzők fejlődését. A szolnoki Ökölvívó Akadémia Előkészítő Csoportja feladata ennek szellemiségében tevékenykedni.

A tehetséges utánpótláskorú fiatalok nemzetközi sikereinek biztosításához jól kiépített szervezeti és megalapozott szakmai háttér szükséges. A szakmai irányításban ezért fontos a

célok, a feladatok pontos meghatározása és ennek megfelelő szervezeti felépítés kialakítása. A szolnoki Ökölvívó Akadémia Előkészítő Csoportja fontos szerepet kap a fiatal versenyzők szakmai képzésében, a tehetségek kiválasztásában, gondozásában, a klubmunka segítségével illetve a kiemelkedő képességű versenyzők a válogatott felé orientálásában. A szolnoki központoknak komoly kritérium rendszernek kell megfelelnie. Ezért a sikeres indulás és működtetés példa lehet a többi, hasonló feladatot vállaló központ számára. A szolnoki modell valamennyiük számára példaadó lehet.

Mint az eddigiekből is kiolvasható volt, a testi nevelés csak akkor tud hatékony lenni, ha következetes pedagógiát alkalmazunk. Az ilyen szellemben nevelkedett sportoló tervszerűen dolgozik az iskolában, a munkában, az edzésen, tisztában van azzal, mit akar elérni az életben és a sportban és ezért minden sportszerű és ésszerű áldozatot elvállal. A gondolkodóvá nevelt sportoló kreatívabb, jó probléma-megoldó és bátran bevállalja az ésszerű kockázatot. Azok a fiatalok, akik a tanulás mellett vállalják, hogy rendszeresen sportolnak, példamutatásukkal segíteni tudják nem aktívan sportoló társaikat. A nem aktívan sportoló tanulóknak közös programjaik során (iskolai tanórák, szabadidős tevékenység) segíteni tudnak a felmerülő problémák megoldásában, az egészséges életmód kialakításában.

Oktató-nevelő munka során a személyiségfejlesztés érdekében az alábbi alapelvek érvényesülnek.

A sportolókat az egyesületnek ösztönözni kell az önálló ismeretszerzésre és önművelésre. Az egyesületben minden sportolónak esélyt kell kapnia szociokulturális hátrányainak leküzdésére. Ehhez hatékony felzárkóztató munkára van szükség. Ugyanakkor a kiemelkedő képességű sportolóknak lehetőséget kell kapniuk tehetségük kibontakoztatására. A sportolók munkáját, fejlődését folyamatosan, rendszeresen ellenőrzik és értékelik edzőik és tanáraik.

Az emberi szuverenitás magában foglalja a tárgyi és személyes világunkban való eligazodás képességét, melyhez fejlett kommunikációs képességekre és viselkedéskultúrára van szükség. Ez mind a társadalmi beilleszkedésnek, mind az egyén boldogulásának egyik alapvető feltétele. A megfelelő továbbtanulási irány, illetve pálya kiválasztása reális önismeret és életszemlélet kialakítását feltételezi, amelyhez segítséget kapnak az arra igényt mutató tanulók.

A nevelő-oktató munkát úgy kell végezni, hogy minden intézkedésben, a gyermek, sportoló érdeke érvényesüljön.

9. kép: Bene Gergő bokszoló, Bene János edző (forrás: ORÖ)

Magyarország főváros-központúságát enyhíti a „vidéki” példa. Több városban, településen, az ország többi részében is szükséges volna egyedi programok kidolgozása, amely a térség lakosainak életét pozitívan befolyásolja, a fejlődést biztosítja. A program terjesztését maga Szolnok városa, az Országos Roma Önkormányzat, a sporttudományi és a szociológiai konferenciáin való megjelenés biztosítja, valamint a sportág résztvevői maguk is népszerűsítik.

A program országos kiterjesztésével széles körben biztosítható lenne az integráció, melyhez a sport egyéb területei is hozzájárulnak. Szolnok városa ebben partner, a gyerekek pedig lehetőséget kapnak az általános iskolai kortól a fiatal felnőtt korig. A program komplex elemeinek alkalmazásával a társadalmi felzárkózás a sporton keresztül új jelentőséggel bír. Szolnok az a város, ahol az ökölvívó sportág megmutathatja azon fejlesztő hatását, amely a szociális közegre és a fizikai fejlesztésre együttes hatással bír.

FÜGGELÉK

Források

A Szolnoki MÁV SE szakosztályainak honlapjai

www.info.szolnok.hu

www.nupi.hu/download/sportiskola/modszertani/modszertan_okolvivas.pdf

www.oronk.hu

Irodalom

Dr. Kovács László (2008): *Segédlet az oktatási intézmények és a sportiskolák Nemzeti Alaptanterv szerinti ökölvívás oktatásához.*

Kozma Tamás. Hátrányos helyzetű tanulók falun. *Pedagógiai szemle*, 1977.9.sz.

Makai Éva (1997): *Jelentés a gyermekek helyzetéről Magyarországon.* Budapest, 49-63.o.

MÁV-MTE Krónika '75 Pedagógiai lexikon, Akadémia kiadó, Budapest, 1977.112-114.o

Varga Csaba és Varga Alexa (2010): *A Szolnoki MÁV Sportegyesület jubileumi évkönyve*
Tipolime Grafikai Stúdió, Szolnok

Interjúkérdések

Miért gondolja, hogy ez a gyakorlat követendő példa lehetne a hasonló nagyságú településeknek?

Hogyan lehetne fellendíteni a város gazdasági életét hasonló pályázati lehetőségekkel?

Miben segítette a város a projekt létrejöttét?

Miért választották Szolnokot a projekt beindításának helyszínéül?

Miből finanszírozzák a projektet?

Hogyan tovább?